

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه تصویب اصلاحات اساسنامه، کنوانسیون و آیین نامه کلی

فراهمایی ها (کنفرانس ها)، مجامع و جلسات اتحادیه بین المللی مخابرات طی

فراهمایی سران مختار (گوادالاخارا - ۲۰۱۰ میلادی «۱۳۸۹ هجری شمسی»)

طرح موضوع

آخرین کنفرانس سران مختار اتحادیه بین المللی مخابرات که از روز دوشنبه چهارم تا جمعه بیست و دوم اکتبر سال ۲۰۱۰ میلادی در شهر گوآدالاخارا (مکزیک) برگزار شد، اصلاحاتی را در مورد اساسنامه، کنوانسیون و آیین نامه اتحادیه تصویب کرد که سند نهایی کنفرانس سران گوآدالاخارا (با اصلاحات آن) به صورت مشروط (با شروطی که در زیر به آنها اشاره می شود) از سوی هیئت نمایندگی ایران پذیرفته و امضا شد. اکنون، اتحادیه بین المللی مخابرات چهار سال پس از کنفرانس سران گوآدالاخارا در پی سازماندهی و برگزاری کنفرانس سران دیگری از بیستم اکتبر تا هفتم نوامبر ۲۰۱۴ در بندر بوسان (کره جنوبی) است و شرط شرکت رسمی نمایندگی ایران در کنفرانس سران بوسان، به استناد مواد پنجاه و دو و پنجاه و پنج اساسنامه اتحادیه بین المللی مخابرات، پذیرش نهایی اصلاحات توسط پارلمان ایران و اعلام رسمی آن به اتحادیه است. اصلاحات (که ذیلاً به موارد آن اشاره خواهد شد) در جلسه ۱۳۹۳/۲/۱۴ به تصویب هیئت وزیران رسید و اینک به استناد اصول هفتاد و هفتم و یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی باید در مجلس مورد بحث و تصویب احتمالی قرار گیرد، لذا لایحه آن در تاریخ ۱۳۹۳/۳/۲۸ برای انجام تشریفات قانونی، به مجلس شورای اسلامی تسلیم شد.

مشخصات لایحه

دوره نهم - سال سوم

شماره ثبت:

۴۷۱

شماره چاپ:

۱۰۸۳

تاریخ چاپ:

۱۳۹۳/۴/۱۷

اصل هفتاد و هفتم قانون اساسی - عهدنامه ها، مقاله نامه ها، قراردادها و موافقتنامه های بین المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.
اصل یکصد و بیست و پنجم قانون اساسی: امضای عهدنامه ها، مقاله نامه ها، موافقتنامه ها و قراردادهای دولت ایران با سایر دولت ها و همچنین امضای پیمان های مربوط به اتحادیه های بین المللی پس از تصویب مجلس شورای اسلامی با رئیس جمهور یا نماینده قانونی اوست.

معاونت پژوهش های
زیربنایی و امور تولیدی
دفتر: مطالعات ارتباطات
و فناوری های نوین

جایگاه کنفرانس سران در ساختار سازمانی اتحادیه بین المللی مخابرات

اتحادیه بین المللی مخابرات (International Telecommunication Union: ITU)، عالی ترین مرجع استانداردسازی مخابرات و در واقع، سازمان تنظیم مقررات ارتباطات و مخابرات جهان است و لذا وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (و سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی) ایران به نیابت از دولت جمهوری اسلامی ایران، عضو دولتی آن و شرکت مخابرات ایران نیز عضو بخشی آن هستند و در جلسات آن شرکت می کنند. دبیرخانه این اتحادیه، سه زیرمجموعه بزرگ دارد، با نام های

۱. ITU-R یا بخش استانداردسازی ارتباطات رادیویی؛

۲. ITU-T یا بخش استانداردسازی مخابرات؛

۳. ITU-D یا بخش استانداردسازی شیوه های مدیریت شرکت، سازمان، بازار و بخش مخابرات و ارتباطات در کشورهای در حال

توسعه و کم توسعه یافته عضو ITU.

در رأس ساختار سازمانی ITU (رجوع شود به نمودار زیر)، کنفرانس سران یا Plenipotentiary Conference قرار دارد که تا کنون ۱۸ کنفرانس آن برگزار شده و نوزدهمین کنفرانس سران از ۲۰ اکتبر تا ۷ نوامبر ۲۰۱۴ در بندر بوسان (کره جنوبی) برگزار می شود.

توضیحات مربوط به ساختار سازمانی اتحادیه بین المللی مخابرات:

- در لایه اول و رأس ساختار سازمانی، کنفرانس سران متشکل از وزرای ارتباطات و مخابرات کشورهای عضو اتحادیه قرار دارد که هر ۴ سال یک بار تشکیل جلسه می دهد.

- در لایه دوم، شورا مستقر است که هر سال یک بار تشکیل می شود. در کنار شورا، سالیانه کنفرانس های جهانی درباره مسائل بین المللی مخابرات تشکیل می شود.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۸۰۱۳۸۳۱

تاریخ انتشار:

۱۳۹۳/۵/۱۹

- در لایه سوم، بدنه جهانی کنفرانس‌ها و نشست‌های گروه‌های مطالعاتی بخش‌های سه‌گانه اتحادیه به شرح زیر قرار دارند:

- کنفرانس‌های جهانی و منطقه‌ای ارتباطات رادیویی، دفتر مدیریت ارتباطات رادیویی و در ذیل آن گروه مشاوران فنی - حقوقی و گروه‌های مطالعاتی (تشکیل شده در کشورها و شرکت‌های عضو).
 - اجلاس جهانی استانداردسازی مخابرات و در ذیل آن گروه مشاوران فنی - حقوقی و گروه‌های مطالعاتی (تشکیل شده در کشورها و شرکت‌های عضو).
 - کنفرانس‌های جهانی و منطقه‌ای توسعه مخابرات و در ذیل آن گروه مشاوران فنی - حقوقی و گروه‌های مطالعاتی (تشکیل شده در کشورها و شرکت‌های عضو).
- در لایه چهارم، دبیرخانه اتحادیه قرار گرفته است که در رأس آن، دبیر کل اتحادیه قرار دارد. دبیر کل اتحادیه در فاصله تقریباً چهارساله بین تشکیل دو کنفرانس سران مختار و در فاصله تقریباً ۱۲ ماهه بین تشکیل دو شورا یا دو کنفرانس جهانی بین‌المللی مخابرات، مدیریت امور اتحادیه را برعهده دارد، ولی در حین برپایی کنفرانس سران مختار، تشکیل شورا و برگزاری کنفرانس جهانی بین‌المللی مخابرات، هر بار قدرت را به نهاد مربوط می‌سپارد. در ذیل دبیر کل، معاون دبیر کل اتحادیه و در ذیل معاون دبیر کل اتحادیه، به ترتیب مدیر دفتر ارتباطات رادیویی، مدیر دفتر استانداردسازی مخابرات و مدیر دفتر توسعه مخابرات مستقر هستند.

اصلاحات کنفرانس سران گوآدالاخارا

اصلاحات انجام شده در کنفرانس سران گوآدالاخارا شامل سه مورد اصلاح در اساسنامه، سه مورد اصلاح در کنوانسیون و یک مورد اصلاح در آیین‌نامه اتحادیه بین‌المللی مخابرات است، به شرح زیر:

- هر سه مورد اصلاح اساسنامه‌ای مربوط است به طبقه‌بندی پرداخت درصدی از تولید ناخالص ملی کشورها به اتحادیه بین‌المللی مخابرات به‌عنوان حق عضویت و تعیین میزان پرداخت حق عضویت کشورهای کمتر توسعه یافته (Least Developed Countries) که این موارد به کشورهای در حال توسعه، از قبیل ایران، مربوط نمی‌شود.

- سه مورد اصلاح مربوط به کنوانسیون نیز در رابطه مستقیم با سه مورد اصلاح اساسنامه‌ای مذکور قرار دارد و به مقررات گزینش یک طبقه در فهرست طبقه‌بندی انواع پرداخت‌های حق عضویتی توسط دولت‌های عضو و شرکت‌ها و مجامع بخش مخابرات کشورهای کمتر توسعه یافته اشاره دارد.

- یک مورد اصلاح آیین‌نامه نیز مربوط است به اصلاح دسته‌بندی کشورها به پنج منطقه و تعیین تعداد کشورهای هر منطقه. ایران، کماکان جزء کشورهای منطقه آسیاپاسیفیک دسته‌بندی می‌شود. باید توجه داشت که تعداد کشورهای هر دسته‌بندی تعیین‌کننده تعداد نمایندگی‌های آن منطقه در شورای اداری است.

شرط‌های هیئت ایرانی شرکت‌کننده در کنفرانس گوآدالاخارا برای پذیرش اصلاحات و امضای آن

هیئت شرکت‌کننده از ایران در کنفرانس گوآدالاخارا برای پذیرش اصلاحات و امضای آن چند شرط قائل شده است:

- امضای هیئت نمایندگی ایران و تصویب احتمالی اصلاحات توسط پارلمان ایران، در مورد عضو اتحادیه به نام «اسرائیل» معتبر نیست و به هیچ‌وجه نباید به معنای به رسمیت شناختن آن تعبیر شود.

- هیئت نمایندگی ایران با امضای سند نهایی هیجدهمین کنفرانس سران اتحادیه در گوآدالاخارا در سال ۲۰۱۰، این حق را برای دولت جمهوری اسلامی ایران محفوظ می‌دارد که در صورت عدم رعایت مفاد سند نهایی کنفرانس گوآدالاخارا از طرف سایر اعضا، هرگونه اقدام لازم را در راستای استیفای حقوق خود به عمل آورد.

- چنانچه سایر کشورهای عضو اتحادیه فرآیند ارائه خدمات مخابراتی در جمهوری ایران را به مخاطره اندازند، دولت جمهوری اسلامی ایران به هر حال مختار است از منافع خود حفاظت کند.

- در هر موردی که سند مذکور استقلال دولت جمهوری اسلامی ایران را به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم محدود یا متأثر کند، دولت طبق مقررات و قوانین خود عمل خواهد کرد.

- هر مسئله یا موضوعی که مربوط به کاربست و اجرای مفاد مندرج در اساسنامه، کنوانسیون و مقررات اداری اتحادیه بین‌المللی مخابرات باشد باید وابسته به مورد، در درون اتحادیه بین‌المللی مخابرات - آنچنان که در اساسنامه و کنوانسیون اتحادیه بین‌المللی مخابرات پیش‌بینی شده است - حل و فصل شوند.

جمع‌بندی

لایحه مذکور، از طرف هیئت دولت به مجلس جهت طی تشریفات قانونی ارائه شده و با توجه به اینکه نوزدهمین کنفرانس سران اتحادیه بین‌المللی مخابرات از ۲۸ مهرماه تا ۱۶ آبان‌ماه ۱۳۹۳ برگزار می‌شود و بدون تصویب و اعلام رسمی پذیرش قانونی اصلاحات مورد بحث به اتحادیه بین‌المللی مخابرات، هیئت ایرانی قادر به اعمال قدرت در کنفرانس سران نوزدهم نیست، ضروری است که تصویب آن در اولویت کاری مجلس قرار گیرد.